

УДК 811.161.2(035)
Н76

Серія «Візуалізований довідник»
Заснована 2020 року

Н76 Новий український правопис в ілюстраціях. Правила — легко та швидко [Текст] / упоряд. М. В. Коновалова ; худож. О. О. Кришталь.— Х. : ВГ «Основа», 2021.— 143, [1] с. : іл. — (Серія «Візуалізований довідник»).

ISBN 978-617-00-4000-8.

Пропонований посібник укладено відповідно до нової редакції Українського правопису 2019 року. Видання допоможе вам опанувати Новий Український правопис швидко і ґрунтовно. Найсуттєвіші зміни викладено докладно та стисло, проілюстровано для швидкого запам'ятовування.

Посібник стане в пригоді школярам та їхнім батькам, учителям і студентам вишів і всім охочим удосконалити знання з української мови.

УДК 811.161.2(035)

ISBN 978-617-00-4000-8

© Коновалова М. В., упорядкування, 2021
© Кришталь О. О., ілюстрації, 2021
© ТОВ «Видавничка група «Основа», 2021

ЗМІСТ

Переднє слово	4
Правопис О, А в словах	5
Уживання І, И на початку слова	11
Літери Г, Ґ в українських та в давно запозичених словах	14
Літери Г, Ґ для передавання звуків [G], [H] у словах іншомовного походження	18
Уживання м'якого знака (Ь)	22
Написання ЙО, БО	30
Чергування приголосних	31
Чергування приголосних під час словозміни	32
Чергування Г, К, Х із Ж, Ч, Ш	34
Чергування Д із ДЖ	36
Чергування Т із Ч; З із Ж; С із Ш; ЗД із ЖДЖ	37
Чергування СТ зі Щ	38
Чергування Б із БЛ; П із ПЛ; В із ВЛ; М із МЛ; Ф із ФЛ	39
Зміни приголосних перед наступним приголосним під час словотворення	40
Зміни приголосних перед суфіксом -Н-	41
Зміни приголосних перед суфіксальним голосним під час словотворення	44
Спрощення в сполученнях літер	45
Апостроф (')	48
Написання ЙО, БО	62
Позиції вживання прийменників і префіксів У та В	67
Подвоєння літер як наслідок подовження приголосних	73
Зміни приголосних перед наступним приголосним під час словотворення	77
Неподвоєні й подвоєні літери на позначення приголосних у словах іншомовного походження	80
Префікси АРХІ-, АНТИ-, КВАЗІ-	86
Суфікси -К-, -ИЦ-, (Я), -ИН-, (Я), -ЕС-	89
Суфікси -ИР-, -ИСТ-, -ИЗМ-, -ІР-, -ІСТ-, -ІЗМ-	93
Правопис слів разом	96
Складні іменники	101
Складні слова	103
Уживання великої літери	108
Відмінювання іменників	127
Сполучення літер th у словах грецького походження	129
Літера W у словах англійського походження	131
Звук [J]	132
Сполучення літер AU, OU	133
Розділові знаки: скісна риска (/)	136

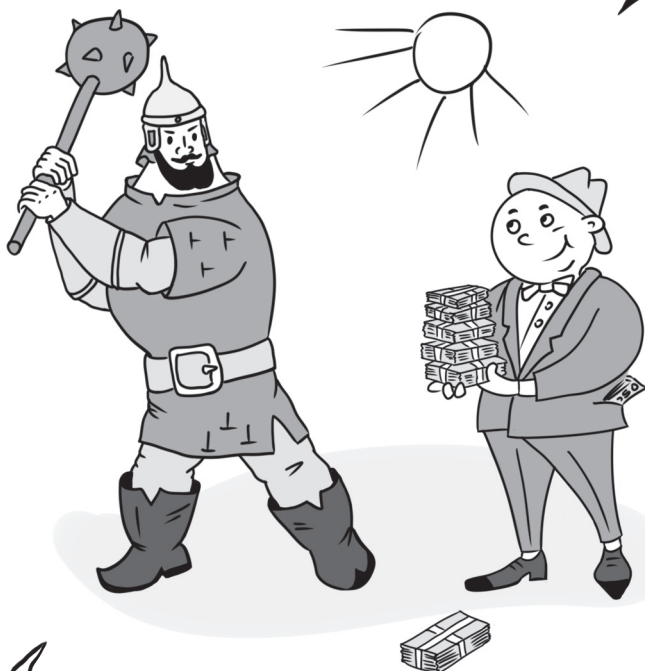
Мова, як відомо, є не лише засобом спілкування. Це також спосіб сприймання світу, відтворення його в свідомості людини. Останнім часом у сучасній українській мові відбулися значні зміни. Завдяки розвитку інформаційних і технічних галузей з'явилися нові слова й терміни, почали відмінюватися деякі досі не відмінювані мовні одиниці, набули поширення національні зразки словотворення та синтаксису. Українська мова ввійшла в коло найрозвиненіших мов світу, тому має викристалізовані норми на всіх рівнях. Ці норми треба знати й дотримуватися їх. Удосконалити знання української вам допоможе «Новий український правопис в ілюстраціях. Правила — легко та швидко».

Посібник укладено відповідно до нової редакції Українського правопису 2019 року (схвалено Постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 р. № 437 та спільним рішенням Президії Національної академії наук України (протокол № 22/10 від 24.10.2018 р.) і Колегії Міністерства освіти і науки України (протокол № 10/4-13 від 24.10.2018 р.), затверджено Українською національною комісією з питань правопису (протокол № 5 від 22.10.2018 р.)).

У пропонованому виданні дібрано й систематизовано основний теоретичний матеріал з урахуванням змін у сучасному правописі. Усі правила проілюстровано коміксами для кращого запам'ятовування.

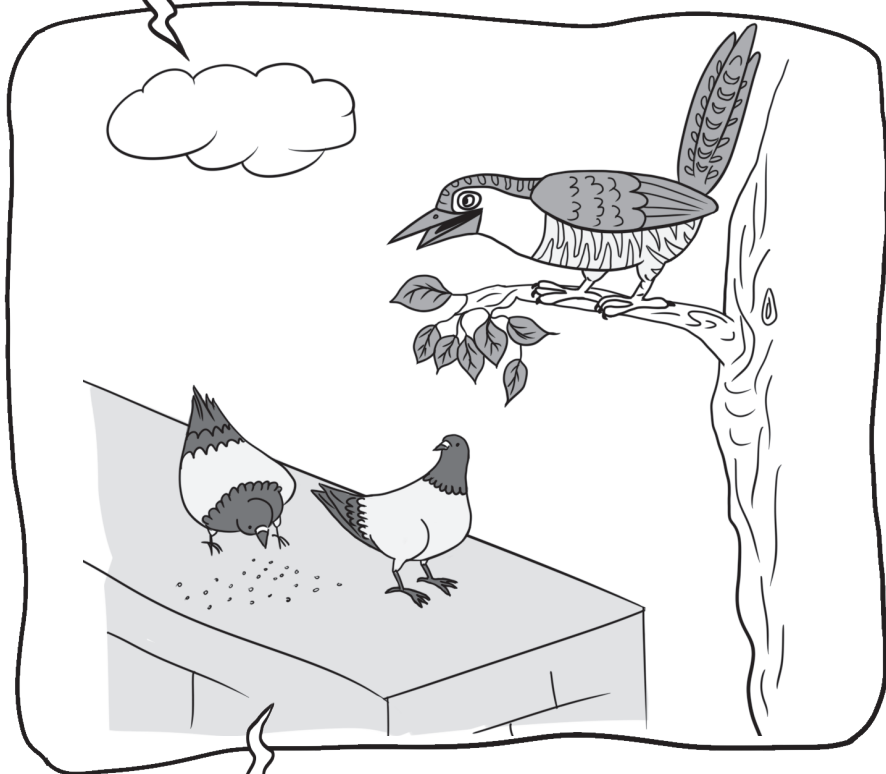
Посібник стане у пригоді учителям для урізноманітнення подання навчального матеріалу, а також школярам (як тим, хто тільки починає опановувати основи рідної мови, так і майбутнім випускникам, що готуються до зовнішнього незалежного оцінювання та подальшого вступу до інших навчальних закладів) і їхнім батькам, студентам вишів і всім охочим удосконалити знання з української мови.

Звуки [о], [а] в українській мові вимовляються чітко, тож пишуться згідно з вимовою.

Але: **богатыр** (силач, герой) —
багатыр (багатий, заможний) —
відмінність у лексичному
значенні слів; правопис подібних
слів необхідно запам'ятати.

Лише перед складом
з наступним наголошеним
у в основі слова

вимовляється о
з наближенням до у:
зозуля, голубка, кожух.

О пишемо в словах:
комин, козак,
коровай, крохмаль,

лопата, отаман,
поганий, погон, пором,
слов'яни, солдат.

О пишем
в словах:

борсук, гончар.

А пишемо в словах:
багаття, багатіти,

багато, гаразд,
калач.

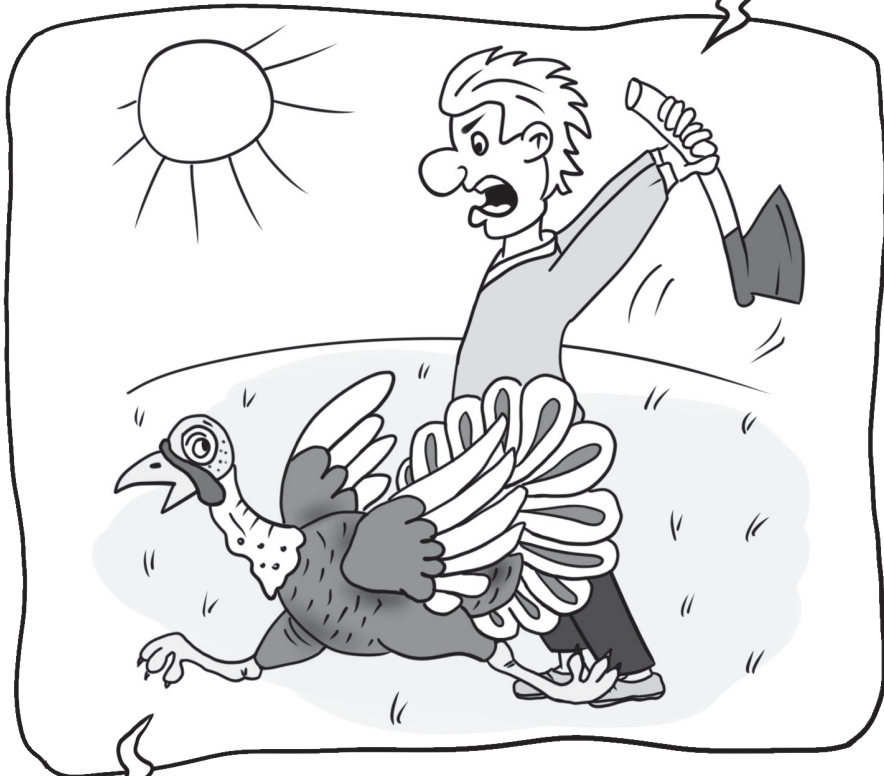

А пишемо в словах:
гарячка, гарячий,

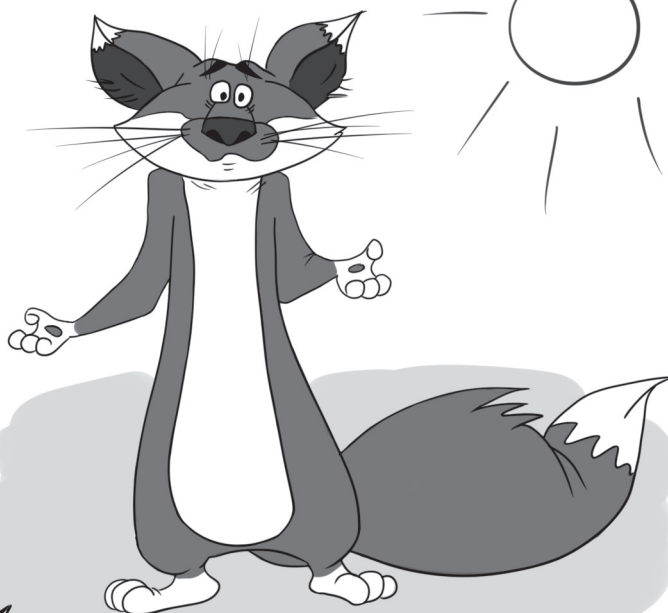
кажан, качан,
хазяїн, халява.

На початку слова зазвичай пишемо і відповідно до вимови: Іван, іграшка, ідол, ікати (вимовляємо і замість и),

ікона, іменувати, ім'я, індик, іноді, іржа, існувати, істина, іти.
Деякі слова мають варіанти з голосним и: ірій і ирій, ірод і ирод (дуже жорстока людина).

И пишемо на початку окремих
вигуків (ич!), часток (ич який
хитрий), дієслів *їкати*,

икнути, *икатися*, *икнутися*
(вимовляємо *и* замість *і*)
та похідних від них іменників
икання, *икавка*, *икавочка*.

И на початку слова вживаємо
в деяких загальних і власних
назвах, що походять

із тюркських та інших
мов, відповідно до їх вимови
в цих мовах: ийбен, ир,
Ич-оба, Кім Чен Ин.